

องค์ประกอบของ

วรรณศิลป์

“วรรณศิลป์”

วรรณศิลป์เป็นคุณสมบัติที่ทำให้
วรรณกรรมเป็นวรรณคดี เป็นศิลปะของการ
การเรียบเรียง ซึ่งประกอบด้วยความรู้ลึก
สะเทือนใจและจินตนาการ และสร้างขึ้น
เป็นรูป มีเรื่องราวเป็นรายละเอียด

ตัวอย่างเช่น

เราได้ทราบเรื่องราวของเด็กที่ยากจน
น่าสงสาร เราเกิดความสะเทือนใจจึงได้เขียน
เรื่องเกี่ยวกับเด็กคนนั้นขึ้นเป็นนวนิยาย

หากเขียนดีจนได้รับการยกย่องใน
ระยยะเวลานั้น หรือในอีก ๕๐ ปี หรือ ๑๐๐ ปี
ข้างหน้าก็ยังยกย่องกันอยู่ ก็จะเรียกว่าเป็น
วรรณคดีได้

วรรณคดีเกิดขึ้นจากลักษณะ
หลายประการประกอบกัน รวมกัน
เป็นคุณสมบัติที่สำคัญ เรียกว่า
“วรรณศิลป์”

องค์ประกอบของวรรณศิลป์มีดังนี้

๑. อารมณ์สะท้อนใจ
๒. ความนึกคิด จินตนาการ
๓. การแสดงออก
๔. สไตส์ (ท่วงทำนองแต่ง)
๕. เทคนิค (กลวิธี)
๖. องค์ประกอบ

๑. อารมณ์สะเทือนใจ

ตัวอย่างนิราศของสุนทรภู่

“ถึงหน้าวังตั้งหนึ่งใจจะขาด คิดถึงบาทบพิตรอดิศร
เมื่อเห็นโรงเหล้ารำพันว่า
“ถึงโรงเหล้าเตากลับวันโขมง
มีคั่นโพงผูกสายไว้ปลายเสา
ไ้อ่บาปกรรมน้ำนรกเจียวอกเรา
ให้มัวเมาเหมือนหนึ่งบ้าเป็นน่าอาย”

ตัวอย่างจากเรื่อง “ลิลิตพระลอ”

รู้มลักรบศาสตร์สิ้น

หญิงชาย

จักกล่าวกลอนพระลอ

เลิศผู้

ไพเราะเรียบบรรยาย

เพราะยิ่ง เพราะนา

สมปัฐ์เสียงผู้

ล่อเล่าโลมใจฯ

๒. ความนึกคิดและจินตนาการ

ความนึกคิดและจินตนาการช่วยให้สร้างเรื่อง และตกแต่งเรื่องให้งดงามขึ้น ความนึกคิดมีวิธีการสร้างได้หลายแบบ คือ

๒.๑ การกล่าวตามประสบการณ์จริง ให้ผู้อ่านรู้สึกไปตามที่บรรยาย เช่น คำพรรณนาของนางพิม เมื่อพลายแก้วจะไปทัพว่า.....

“ไอ้พ่อพลายสายสวาทของพิมเอ๋ย

พ่อไม่เคยห่างเหินค้นหา

มานอนหอด้วยน้องสองเวลา

พ่อเคยพาพิมพูดพิไรวอน

นั่นนี่ชี้ชี้สัพยอก

ैयाหยอกมิใคร่ให้ไปไกลหมอน

แขนซ้ายเคยให้เมียหนุนนอน

ยามร้อนพ่อก็พัดกระพือลม”

๒.๒ การกล่าวโดยใช้โวหาร

ผู้อ่านต้องตีความ เพราะผู้แต่งพูด
อย่างหนึ่ง แต่มุ่งหมายอย่างหนึ่ง
หรือการใช้โวหาร ในการอุปมา
อุปไมย เช่น ในบทชมโฉม ชมนก
ชมไม้ ฯลฯ

ตัวอย่างเช่น

นางมีวงหน้างามเหมือนดวงจันทร์

คิ้วโค้งดั่งคันศร

ปากงามดั่งกระຈັບ

แก้วนวลเหมือนมะปราง

จมุกเหมือนดอกงา หรือเหมือนขอ

ตัวอย่างความเปรียบในเรื่อง “ขุนช้างขุนแผน”

“เหมือนกินน้ำเห็นปลิงทุกสิ่งไป
จะคืนรักเข้ากระไรให้รำคาญ”

ตัวอย่างความเปรียบที่เกินจริง จากเรื่อง
“นิราศนรินทร์”

โฉมแม่จ๊กฝากฟ้า	ฤาติน ดีฤา
เกรงเทพไ้ธรณินทร์	ลอบกล้า
ฝากลมเลื่อนโฉมบิน	บนเล่า นะแม่
ลมจะชายชักช้า	ชอกเนื้อเรียมสงวน

“ควรแม่แผ่นดินทองหุ้ม ห่อไว้หวังสงวน”

การใช้สัญลักษณ์

เป็นการสร้างสิ่งสมมุติเป็นตัวแทนสิ่งที่
เป็นจริง มนุษย์เท่านั้นที่รู้จักใช้
สัญลักษณ์

ตัวอย่าง

จากเรื่องขุนช้างขุนแผน

เมื่อแรกเชื่อว่าเนื้อทับทิมแท้

มาแปรเป็นพลอยहुงไปเสียได้

กาลวงว่าหงส์ให้ปลงใจ

ด้วยมิได้ดูหงอนแต่ก่อนมา